

УРЯТ - МОНГОЛОН ҮНЭН

№ 3258) 1941 оной октябрийн 21, вторник СЭН 15 МҮНГЭН

ҮЛЭДБЭРИЙН АМЖАЛТАНУУДЫЕ СААШАНЬ АРИБАДХАЯ

Энэ дагсан бөлбод бид бүхнээр резерв ба материаллыг үзүүр фронтод хамжаа байна. Баатар Улаан Арми хэдаа эрхлэн зөвлөгүүдэй үрдлээ хатуугаар тулалдажа, тэмгүй харюу сохилгоонуудыг үгэсн болбол хүнүүдэй ба хэцүү талар хүрөөтэй ехэ үгэсн орошье наа, хада үгэсн айтгаршан үхэрэнүүд үрээ алхан ябажа, манай шухала шухала центриүүд хэрэгтэй пөтөөр жүдхэнэ.

Энэ дагсан бөлбод бид бүхнээр резерв ба материаллыг үзүүр фронтод хамжаа байна. Баатар Улаан Арми хэдаа эрхлэн зөвлөгүүдэй үрдлээ хатуугаар тулалдажа, тэмгүй харюу сохилгоонуудыг үгэсн болбол хүнүүдэй ба хэцүү талар хүрөөтэй ехэ үгэсн орошье наа, хада үгэсн айтгаршан үхэрэнүүд үрээ алхан ябажа, манай шухала шухала центриүүд хэрэгтэй пөтөөр жүдхэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Эсэгү ороноо хамгаалгын дайнай гөрйнууд. (Зүүн гаргаа) Советскэ Союзай гөрйнууд: батальонно комиссар К. Н. Осипов, майор А. А. Помечников, полковник И. М. Некрасов, ахалгша лейтенант Н. М. Чепуной ба ахалгша лейтенант С. Ф. Машковский.

СОВЕТСКЭ ИНФОРМБЮРОНОО

ОКТАБРИЙН 16-ай ҮДЭШЫН МЭДЭЭСЭЛ

Октябрийн 16-ай туршдаа бүхь фронт дээр, илангала хатуу шангаар баруун зүгэй фронтод, байлдаанууд болобо. Баруун зүгтэ болон байлдаануудай үедэ хоёр талааа ехэ гээлтэ гаранан байна. Октябрийн 15-да 43 немецкэ самолет үгы хэртэбэ. Манай гээлтэ—28 самолет.

Немецкэ фашистскэ бандануудар эзэлэгдэбэл манай оройой бүхь областүүд ба районүүдээр гитлеровскэ сэрэгүүдтэй тэмсэх арадай партизанскэ тэмсэл үдэл үргэнөөр бадаран таралжа байна. Партизанууд болбол фашистскэ сэрэгүүдэй подразделениүүдэ үгы хэвэ, немецкэ штабуудта довтолго. хүүртэ ба гарсануудыг элдэнэ. Номо хэрэгсэлтэй, эдэл номлол зүйлтэй ба горючтэй немецкэ складуудыг гадаа, телеграфна ба телефонно хэлхээ холбоонуудыг талална. Немецүүдээр эзэлэгдэбэл Смоленскэ, Калининскэ ба Орловскэ областүүдтэй райо-

нуудта гансахан хүүдэй үедэ партизанууд болбол минга гаран фашистскэ солдады алаба. 300 шайхуу мотоциклистэ үгы хэвэ, номо хэрэгсэлтэй 200 гаран автомашины галдаа, хэдэн арбаад хүүртэ ба гарсануудыг элдэб, дайсанай хэдэн олон складуудыг үгы хэвэ.

Октябрийн 17-ой туршдаа дайсаңда эсэргүүсэлэн үсэд шанга байлдаанууд бүхь фронт дээр үргэлжлэбэ. Баруун зүгтэ илангала үсэд шанга байлдаанууд бололон байна. Энэ зүгтэ Улаан Армиин хэсгүүд болбол дайсанай сэрэгүүдэй хатуу шанга хэдэн аталыг сухаруулж сохибо.

Октябрийн 16-ай туршдаа дайсанай 28 самолет үгы хэртэбэн байна. Манайхид 17 немецкэ самолет Москва шадар унагагдда.

Украинскэ партизанууд фашистскэ булмтаргашадта нилээд шанга сохилгоонуудыг хэвэ. Нухар Н. гэшын команданца дор яодат партизанскэ отряд хаяхан немецкүүдтэй нэгэ рогыгэ бутга сохибо. Гар байлдааныг хэжэ 30 гаран фашистскэ солдады алаба. Украинскэ партизанскэ отряд нухэр А. гэшэй энэ байлдаанда илангала хайшаар тулалда. Нухар А. болбол гансаараа 10 фашистскэ үгы хэвэ байна. Нухар Р. гэшын команданца дор яодат партизанскэ отряд нилээд амжааттайгаар ябуулгана хэвэ. Наяхан энэ отряд Д. тосхойн немецкэ гарнизондо гэгтэ довтолго хэжэ. 40 гаран фашистскэ солдат ба офицерэ үгы хэвэ. 6 пулемет, 9 автомат

Советскэ сэрэгүүдэ Одесскэ гаргаха тула Улаан Армиин команданцаар эмхидхэгдэбэ бүдэй 8 үдэрэй туршдаа хэртэбэн ябуулгандууд тон туримтайгаар, болбор соогоо түйсэхэгдэбэ. Одескын оршондо ябуулганы зорилгоонууда гүйсэххэн сэрэгүүдтэй манай үнэн фидоор фронтыг оидоо уагсгатуула эрхлэн байн гүримтайгаар нэгэхэн хөрөлгөүдгөөр нүүлтэгдэбэ. Советскэ сэрэгүүд хада немецкэ-румынскэ сэрэгүүдтэй турилтэбэ болбол Одескэ гаргажа ошхо баатрай болоно гэжэ байжа немецкэ рашоной тараанан үгэнүүд нэгэхэн үндэсгүй. Үүснөө хада, советскэ сэрэгүүдэ Одесскэ гаргаха

Украинскэ партизанууд фашистскэ булмтаргашадта нилээд шанга сохилгоонуудыг хэвэ. Нухар Н. гэшын команданца дор яодат партизанскэ отряд хаяхан немецкүүдтэй нэгэ рогыгэ бутга сохибо. Гар байлдааныг хэжэ 30 гаран фашистскэ солдады алаба. Украинскэ партизанскэ отряд нухэр А. гэшэй энэ байлдаанда илангала хайшаар тулалда. Нухар А. болбол гансаараа 10 фашистскэ үгы хэвэ байна. Нухар Р. гэшын команданца дор яодат партизанскэ отряд нилээд амжааттайгаар ябуулгана хэвэ. Наяхан энэ отряд Д. тосхойн немецкэ гарнизондо гэгтэ довтолго хэжэ. 40 гаран фашистскэ солдат ба офицерэ үгы хэвэ. 6 пулемет, 9 автомат

Франциин патриотууд—Нарьжай алахануудтэй үдэрөө үдэртэ немецкэ фашистскэ сэрэгүүдтэ ба Гитлерэй табиһан баруу зольбоонуудта эсэргүүсэлэн өөһаднигөө тэмсэхэ эршэхэ.

Октябрийн 17-ой хүнийн туршдаа манай сэрэгүүд бүхь фронт дээр байлдаануудыг ябуулжа үргэлжлүүдэ. Баруун зүгтэй фронт дээр илангала хатуу шанга байлдаанууд болобо.

Октябрийн 17-ой хүнийн туршдаа манай сэрэгүүд бүхь фронт дээр байлдаануудыг ябуулжа үргэлжлүүдэ. Баруун зүгтэй фронт дээр илангала хатуу шанга байлдаанууд болобо.

Франциин патриотууд—Нарьжай алахануудтэй үдэрөө үдэртэ немецкэ фашистскэ сэрэгүүдтэ ба Гитлерэй табиһан баруу зольбоонуудта эсэргүүсэлэн өөһаднигөө тэмсэхэ эршэхэ.

Октябрийн 17-ой хүнийн туршдаа манай сэрэгүүд бүхь фронт дээр байлдаануудыг ябуулжа үргэлжлүүдэ. Баруун зүгтэй фронт дээр илангала хатуу шанга байлдаанууд болобо.

Октябрийн 17-ой хүнийн туршдаа манай сэрэгүүд бүхь фронт дээр байлдаануудыг ябуулжа үргэлжлүүдэ. Баруун зүгтэй фронт дээр илангала хатуу шанга байлдаанууд болобо.

Октябрийн 17-ой хүнийн туршдаа манай сэрэгүүд бүхь фронт дээр байлдаануудыг ябуулжа үргэлжлүүдэ. Баруун зүгтэй фронт дээр илангала хатуу шанга байлдаанууд болобо.

Улаан Армиин бүрэлдэ Хубсаһаар хамта!

Советскэ патриотизмын хүсэн

ИТРОПАВЛОВКА. Героическа Улаан Армиин боецүүд ба командирнуудта үбэлэй дулаан хубсаһа бэлэглэхэ ябадал Зэдын аймагта түлэг ябуулагдажа байна. Колхознигүүд ба колхознианууд болбол энэ хамжээбуулгата угаа эршмэлтэйгээр хабардалсаа.

Колхозной колхознигүүд бултадаа энэ хэрэгтэ хабардалсаа. Колхознигүүд болбол Улаан Армиингаа баатар хубуудтэ тон үлгэртэй дулаан хубсаһануудыг бэлэглэбэ. Каландрашвилиин нэрэмжэтэ колхозной үбэн колхозник Колонин гэшэй хонин даха, гүрөөн гутаа, мийн ба бусад зүйлнүүдэ үгэсэн байна. Колхозница нухэр Тугаринова болбол бээлэй, баарья, шарф, малгай гэхэ мэтин 10 оидоо дулаан хубсаһа үгэбэ. Колхознигүүд болбол эрхлэн байн дулаан хубсаһануудыг эсгэ ороноо хамгаалгашадта элгээгээр эбэ байна.

Нурагшадай бэлэгүүд

Ируунын аймгай хургуулинуудтай багшанар ба нурагшад улаан-армеецүүдтэ дулаан хубсаһануудыг бэлэглэгээг олоороо хабардалсаа. Витвиэй сомоной, Исилинскэ ахин хургуулиин нурагшад дулаан хубсаһануудай резервэ 9 шар бээлэй, 2 малгай ба 190 түхэртэй мунга оруулаа. Мүн эдэнэр агуухэ эхэ оройонгоо оборонин фондо 80 түхэртэй облигаци үгэбэн байна.

Хурялга дээр ажаллажа нилээдгүй ехэ туһалдажа үзүүлэ. Ульдирын хусдэбшэ дунда хургуулиин нурагшад ба багшанар амаралтыгаа үдэр бүхэндэ Лешняй, Молозовой ба Калининэй нэрэмжэтэ колхозуудтай тариалан дээр хүдэлмэрилдэ. Эдэнэр болбол хүдэлмэрилдэ гурбан үдэрэй туршдаа 162 гектар орошото культурануудыг хурялган ба 7230 центнер таряа үгэбэн байна.

Арюун сэдхэлэй энхэрэлнээ

Ухэл ба шунар жүрөөдөн фашистскэ шомлоосуд, зэриг дээршадые хамжа бутга сохижа, гал шэрээдээр харюу үгэжэ байна илагдашгүй баатар Улаан Армида дулаан хубсаһа олоор ариар бэлэглэхэд, гэнэн колхознигүүдтэй омог ба дорюун үгэнүүд Селенгын аймгай Ноёхоний „Большевик“ артель дээрүүр зэдэлэн байба.

Энэ үдэш колхознигүүд олоороо хамтаржа, Улаан Армида дулаан хубсаһа бэлэглэхэнь гэдэжэ, ехэл хүнхуэтэйгээр дээр дээрнэнь үрдилдэн, би нэгэ шар валенка, би ямаанай арбан шөв даха үгэхэб. Ши юу бэлэглэхэоши? Би шөнэ хүдэлэн дэгэл, би хүбэнтэй куртка, хүсэнтэй үлдэ, малгай бээлэй гэхэ мэтэ саашаа үргэлжлэнэ. Тэндэ хэдэн хүнүүд тушажа абана. Тоолон ошөөн, гүрэл түрлөөрнэй илгана, тигэ шингээр баатарын, бүри нөөг шэнги дулаан хубсаһа сугларшаба.

Тэндэ нэгшэжэ балраар улайшан шарайтай үбэдэ хүгшэд ехэ ехээр эсэрдэжэ, манай колхозойхид эды шөнөн дулаан хубсаһа суглуулгангүй яаха нэм, үшөө элдэвэр бэлэдхэжэ, хүйтэн болохоноо үрид тон яаралтайгаар хойноһон хүүсүүдэ элгэхэ хэрэгтэй гэдэнэ.

Шэнэхэн даха бэлэглэбэ

Гильберын сомоной (Иволга), Лениной нэрэмжэтэ колхозной хүтэлбэрлэгшад боецүүдтэ дулаан хубсаһа бэлэглэхэ тухай үүсхэлэ гэдэжэ, ехэл хүнхуэтэйгээр дээр дээрнэнь үрдилдэн, би нэгэ шар валенка, би ямаанай арбан шөв даха үгэхэб. Ши юу бэлэглэхэоши? Би шөнэ хүдэлэн дэгэл, би хүбэнтэй куртка, хүсэнтэй үлдэ, малгай бээлэй гэхэ мэтэ саашаа үргэлжлэнэ. Тэндэ хэдэн хүнүүд тушажа абана. Тоолон ошөөн, гүрэл түрлөөрнэй илгана, тигэ шингээр баатарын, бүри нөөг шэнги дулаан хубсаһа сугларшаба.

Энэ үдэш колхознигүүд олоороо хамтаржа, Улаан Армида дулаан хубсаһа бэлэглэхэнь гэдэжэ, ехэл хүнхуэтэйгээр дээр дээрнэнь үрдилдэн, би нэгэ шар валенка, би ямаанай арбан шөв даха үгэхэб. Ши юу бэлэглэхэоши? Би шөнэ хүдэлэн дэгэл, би хүбэнтэй куртка, хүсэнтэй үлдэ, малгай бээлэй гэхэ мэтэ саашаа үргэлжлэнэ. Тэндэ хэдэн хүнүүд тушажа абана. Тоолон ошөөн, гүрэл түрлөөрнэй илгана, тигэ шингээр баатарын, бүри нөөг шэнги дулаан хубсаһа сугларшаба.

ОРОНОО ХАМГААЛГЫН ДАЙНАЙ ФРОНТНУУДАА АБТАН БҮҮЛЭЙ МЭДЭЭСЭЛ

КАЛИНИНСКА ЗҮГТЭ

КАЛИНИНСКА ЗҮГТЭ. Бүдэлдэг фашистнууд болбол үдэр тэшэ атамангадха. Эдэнэр ишээдэ нэгэ сэрэгүүдэ, танхуу-нэгэ машинануудыг татаан хатуу шанга байлдаанууд байна. Улаан Армиин үдэсд шанга эсэргүүсэлтэ командир Стекловой боецсанай атамануудыг хэдэн үдэрээр сохибо, эзэлэн бэгаар бариһан байгаа.

Капитан С. БУБНОВ. Доонолын амжалтаттайгаар гэдэргэнь сохибо байна. Фашистнууд үсэг десантнуудыг хана, тэдэнэрнэй манай боецүүдээр үгы хэртэбэн байгаа.

Капитан С. БУБНОВ.

ЭСЭГЭ ОРОНОО ХАМГААЛГЫН АГУУЕХЭ ДАЙНАЙ ФРОНТНУУД ДЭЭРЭ

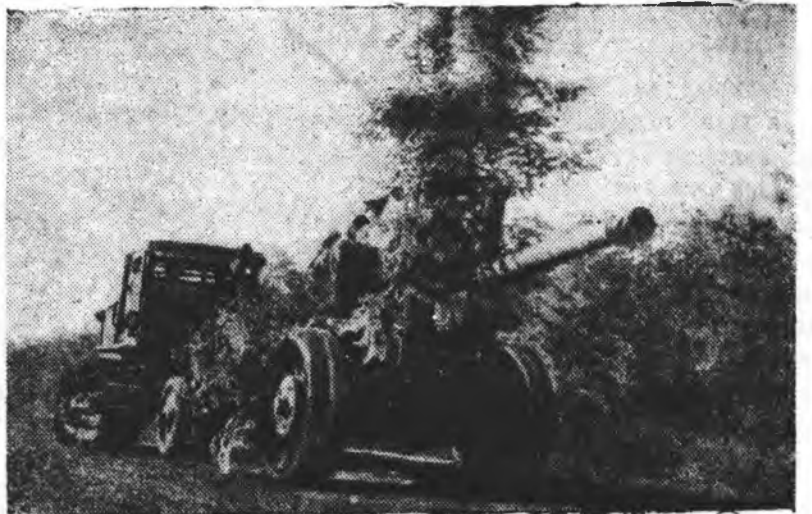
МОСКВАДА ДАЙСАНАЙ ОРОХО ЗАМЬЕНЬ ХААХА

ВЯЗЕМСКА ЗҮГ, октябрийн 14. Москва аюула байдалда ороод байна. Манай түүрэл столицын холын замууд тэвчээ дайсанай алуурша хармангууд татагдаж байна. Гитлеровскэ оядидууд бэлдэвэрнүүг шуната гарыг Москва тэвшэ харбайна. Тэдээр ямаршье аргаар Москваг эзэлэн абах, тэрэнэй ушцыг шунаар урдахууа, тэрэнэй байлгыг дээрмэдэн толгох гэжэ шийдэһэн байгаа.

Гэбшье, энэнь хэзээшье бүтэхгүй Дайсанин Москва дахь хэргүүд Тэрэ хэзээшье Москва орохо шадахагүй. Дайсан болбол манай столицада орохооо урда өөһэднгөө шунада саан бугээрхэ. Москвагай обороно хатуужан бахичжээ, тэрэншье хамгаалганадай эсэргүүцэлтэ хүсэжэн урлана. Улаан Арминь сэргэшд болбол фашистуудай галзуу атагануудыг баатарлигаар гэдэргэнэ сохино, тайвниин угаа ехэ гээлтэ хоролтодо оруулдаг байна. Хэрбээ немцууд Москва тэвшэ дабшажа шадаа хада гансахан лэ өөһэднгөө солдадуудай үхээрээр болоһон хада дээгүүр дабшадаг байна. Москва шадар хоролто гээлтэдэ ороһон шэнгээр ничэ ехэ гээлтэдэ гитлеровцууд хаанашье, хэзээшье ороогүй байгаа.

Тибэе ялашье, дайсан зарим газарнуудаар манай обороныг сумалжа, Москва тэвшэ дабшаа. Энэ хада Гитлер өөрынгөө бүхы резервүүдыг, Европодо эзэлжэ ябаһан орууудайнгаа резервын булан абажа мэдэлдэ байгаа бүхы хүснэ элсүүлжэ зүүн фронт дээрэ хайлан дээрэлхэнэ тодорхойлогдоно. Вяземскэ зүгтэ немецүүд плангана горьтой булуу хүсэгэй байна.

Эдэ эрхэ байдалууд соо Улаан Арминь сэргэшдэй мүнөө абуулжа байгаа тэмсэл хадаа үлэмжэ баатарлиг тэмсэл болон. Манай агууехэ эхэ ороһон үнэн хэрүүд—Улаан Арминь сэргэшд эхэ ороһонгоо нэрэ түрнэ эрхэ эрлөө баатарлигаар хамгаалан газар дайдаганаа һөөм бүхэниин эрлэхэгээр һахин жагсаад байна. Зарим участууд дээгүүр немцууд булуу хүсэгэй байбашье, тэндэ амжалтагүй шахуу байһан ябадальнэ гансахан лэ манай бооцуудай героизмаар ба шэн зориггоор тодорхойлжэ болон.

ДАЙСАДАЖА БАНГАА АРМИ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: холо буудаг эхэ буу байлдаанай шэнэ позиция ошмо ябана. М. Розенбаумай фото.

Хатуу шанга байлдаанууд Вяземскэ зүгтэ үргэлжэлһөөр

ВЯЗЕМСКА ЗҮГ. Хатуу шанга байлдаанууд Вяземскэ зүгтэ үргэлжэлһөөр. Фашистууд булуу ехэ хүснэ суглуулалд галзуу дошхоноор манай сэргүүдыг атаковалжа байна. Дайсан болбол хэдэн участогта урагнаа түрэн дабшажа шадаа. Манай частнууд болбол дайсаанда айкабар ехэ хоролто үзүүлэн, хатуу шангаар тулалдажэ байна.

Энскэ часть болбол В. муранин зубшанан рубежы хэдэн үдэр соо хамгаалжа. Дайсан болбол бомбордировочнэ авиацин тэрэ райондо хушууруулан оруулжа довтолжэ, айкабар олон танк ба ялган сэргүүдыг хаяжа атаковалжа зуураа артиллерийскэ буудалгаар дэмжэгдэ.

Тихэдэнь манай бооцууд туйлаахэ зориг нугараагүй һэн. Манай часть бөлгөөлүүлэн байбашье, байлдаага үргэлжэлжэ байгаа. Танка эсэргүүсэхээр уридшалан бөлгөхөн районууд соо артиллери ба ашаанууд таяа удангүй орожо бөөе далаван хоргодуулба. Тигэжэ, энэ районуудта түшэн тулгалад, дайсанай танкнуудыг сэхэ урдаһань буудаха, харгы замьнен аман хааха зэргээр дайсанай маневриралта даад хэһэн байха юм. Тихэдэнь немцуудай ялган сэргүүдыг танкнуудһань һалган талһаад, бууджа үгы хэдэг байгаа. Энэ часть болбол нилээд уужам талыг эзэлһэн хамгаалгыг һайнаар эмхидхэжэ, туйлай амжалтатайгаар эсэргүүсэн тэмсэлдэбэ. Айкабар хүндэ хүшэр эрхэ байдалтай төхөөлөһөн байбашье, сэргүүдэ ба артиллерийскэ буудалгаа хүтэлбэрлэхэ эмхинь эбдэрээгүй хүдэлжэ байба. Сухариха тухай захиралта абахадаа, танка эсэргүүсэхээр түхээрһэн нэгэ райондоо нүгөө райондо эмхи гуримтайгаар абажа, түрлжэ ябаһан дайсанай атагануудта харюу үгэ үгһөөр

Дайсан хадаа манай частнуудыг түрхнэ оролдожо шөнэ шөнэ хүсэнуудэ асаржа байна. „Красная звезда“ газетһээ.

Новгород шадар тулалдажа байгаа советскэ артиллери

НУН ХОЙТО ЗҮГ, октябрийн 15-эй спецморнууд. Түүрү шадар байгад дурамбайгаар урда, урданай Новгородой, энэ сагта бүтэһэн хэрэм ба тудай хаяланууд али тодоор шадар байдаг. Мүнөө адэ харгай ба томо томо гэрнүүдэй немцэ фашистка сэргэ хоргодонхой. Фашистууд Новгородые эзэлжэ байха Ленинградые героическаар дагшадай урдаһаа шинэ хүсэнуудыг хаяжа байха Новгородоор хэһэн бай-

Новгородоо нуусаар гаража ерөөн партизан нүхэр А. гэдэг нэгтэ полкын командиртай уулзһан байна. Тэрэ партизан нүхэр болбол Новгородой шаркунуудай нэгэн дээрэ немцууд эхэ олон танк, артиллери, автомашина, бензиноцистерны бөөгнэрүүлэн суглуулгангай гэжэ дууджа. Тихэдэнь манай артиллеристүүд нэгэ һуни тэрэ парк соогуур ябаад ерөөн байгаа. Гал үзэн ба тэрээрэлүүд боложо снаряднуудай сэхэ тудангай байна.

Гол харгын ходоодо артиллеримнай бууджа байдаг. Тихэдэнь, фашистууд хадаа ондоо тойруу харгы зүргэнүүдыг бэдэржэ гэжэ оролдоно. Тихэдэнь манай артиллеристүүдэй мэргэн буудалга тэндэньшье хуражэ шададаг.

Полковник Петропавловский командалаг артиллерийскэ часть болбол һүүлэй 30 хоногой турша соо дайсанай 87 артиллерийскэ ба 43 минометно батареин буудалгыг аниргүй болгобо. 31 үхэр буу, 20 минометно батарея, ялган сарга, ноно хэрэгсэл ба хоол хүнэнь тэвжэ ябаһан 54 автомашина, 20 пулемет, хэдэн зуун тэргэ үгы хэһэн байна. Харгыгаар ябажа байһан фашистуудай нилээд олон колонныг тархан заруулан, 1600 хүниинь алажа ба шархатуулжа жагсаалһань гаргаһан, ноно хэрэгсэлэй 4 снэдэ тэһэ татаһан, ехээр бүхэлхэн 14 блиндаж, 17 ДЗОТ хла һамна сохһон байха юм. Эдэ амжалтануудай нилээд ехэ хүшр мавор Вишневын частин туйлаһан амжалта юм.

Б. Афанасьев. И. Дененберг.

М. Лебега гэгшын командалга шадар германска хойто айкабар ехэ хоролтыг тухын тула фашистуудыг нэгдэнгөө ялган сэргэ, арта ба танкнуудыг нэгжэ оролдожо байдагын Новгородой хойшоо гаража бууур тэвшэ ошон шосе дээрэ үдэр бүри шахуу үгэ. Волхов мураной зүүн дээгүүр ба тэрэ шосе харгалзһан зурьжа байралһан сэргүүд болбол дайсан шухала харгы замьне ба нилээд тэрэндэ дүтэ шадар замуудыг өөһэднгөө бууджа тудалга доро саг үргэлжэ байна.

Шадар городто ошожо ябаһан нэгэ хүсэнуудыг дагуу хэхэ гол үүргэ полковник Петропавловский гэгшын команд хабзатай байдаг юм. Шадарай немцэ сэргүүдэй боломоор газарай метр дээрэ бууна.

М. Вишневын командалгын хүндэ артиллери болон эхэ адасгалын пунктые оролдожо харгэсэлнэ складые 10 километр бууджа бута хла соо тэһэ татаһан бидэлэр байһабди.

Польшко Арад Гитлеровскэ Дарлалта Доро

Польшко Арад Гитлеровскэ дарлалта доро «хүтэлбэрлэгшэдэди» гэжэ мэтэ рүүхлэ хүсэлэг байха юм.

Польшко Арад бөөе даанги байгаа амидаран шадахагүй байһанаа харуулаа юм. Эгээл яимэ дээрэлхэн «дээдэ расын» түлөөлгшэд болбол, тэдэнь «тологийн хүтэлбэрлэхөөр» ерөө юм гэжэ байгаа. Гитлеровцууд хэлээршье, хэлтээршье Польшко Арадта элдэв ажилгүй хэлэжэ байдаг байна.

Гитлеровцууд болбол Польшыг хойр хубида хубалхай: нэгэ хубинь—ажайуудыг талдар үлэмжэ хүжэжнэ Дээдэ Силези, Дашин, Познань, Лодзь ба буудал фашистка Германияда хүсөөр илсүүлдэгһэн юм; нүгөө хубинь—Польшын баруунурда ба центруудыг Германи уруу мүүлгэн абуулан шалтанһан юм гэжэ байһан байна. Фашистка гэсэнуудэй байлгалтай нэгэн «Герман-губернаторств» бологдоһон байна. Энэ «герман-губернаторств» немцуудыг Германи уруу мүүлгэн абуулан шалтанһан юм гэжэ байһан байна. Фашистка гэсэнуудэй байлгалтай нэгэн «Герман-губернаторств» болбол германска немцуудта ба буудалга хүдэлмэриг түүдэ жал соогоо милоһон тухай хүдэлмэригшэдыг үгэхэ ёһотой юм. Фашист-дэһэн областнуудай полянууд бол-

ПУЛЕМЕТЧНУДАЙ МЭРГЭН БУУДАЛГА

Дайсаанда харюу сохило үгэхэ гэдэн зорилго ахаалгана сэргэлтэ юмсоо Волков гэгшын пулеметно отделение далагдажа. Адаглан харьца байһан юмсоолец Понимарев болбол дайсагдай дүтэй ябаһань харамсаараа, командиртаа дууджа. —Дайсан тэвшэ шэгдүүдэ буудалга— гэжэ ахаалгана сэргэлтэ Волков захирба. Удалгүй пулеметууд тарлаганадаа эхилжэ. Юушье мэдээгүй ябаһан дай-

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ленинградые героическаар хамгаалагшад Энскэ эс водтохи арадай сэргэй отрядай бооцууд танк буудаг үхэр буу шуудалжа байна. Б. Уткинай фото.

бол «генерал-губернаторств» хуули баалалтаар нүүлгэгдэн бай тэдэнай бүхы зөөри хогшооныг буулажа бэлдэ, энэ хивээрнэ милоһон болон эзэлһэн немцуудта үгтэһэн байна. Полянуудай эдүүригдэ байһан бүхы газарыг фашистка Германия үгэхэ гэжэ соносотол немцуудта үгдэг байха юм. Хэдэн зуу мянган немцууд эдэ областнуудта нүүлгэгдэн байһан болбол энэ хивээрнэ мангалаһан полянуудай ажагыг зөөри хогшооныг буулажа байлаа. Познань, Померани ба Лодзьоо милоһон тухай полянууд өөрынүүд сүлэстэһэн байна.

«Генерал-губернаторств» 14 мянган тухай Арад зон тоологдоно ба шилэнхэлэ полянууд болон.

Эдэ хивээрнүүдта өөрынгөө «хүтэлбэрлэгшэдэди» эхилхэдэ, гитлеровцууд болбол Германияда элсэхэн түүдэ ороһонто ба корпелдэе культурын бүхы үргэсэн 80 процентыг аасгалтын ёһоор тухалжа системэ абуулжа ороһон байна.

Санаалад Германияда элсэхэн тула хүдэлмэринг хүсэһэй «германска» абуулгана байгаж «Герман-губернаторств» болбол германска немцуудта ба буудалга хүдэлмэриг түүдэ жал соогоо милоһон тухай хүдэлмэригшэдыг үгэхэ ёһотой юм. Фашист-дэһэн областнуудай полянууд бол-

хил зүбшөөл гуйжа тэндэхи германска засагта хандан байгаа. Тини, тэдэн болбол «Картофель малагала, шорой хамалага ямаршье эрдэм хэрэггүй, харин энэ хада ерэхэ сагта полянуудай дүүргэхэ гансахал хүдэлмэриг гээшэ» гэһэн харюу абаһан байна.

Үй бута сохигдоогүй үлэһэн үсөөхэн тэгтэй эхил ба профтехническэ хургуулануудта түүхэ, географ, польско антература хааха ябадаг хоригтоһон байха юм. Хүндэ хэбэлтэ үзүлэхээр ажилжа, польско нураасалдай номуудыг (үсөөлнүүдэ) худалдажэ ябадальнэ өгтөөн хориһон байгаа. Фашистка алууршад хэлэһэн гэрлэлчичүүдһаа йоша, польско хэлэн дээрэ хэлэлгэдэг газетнууд ба номуудыг хэлэхэ абадал хориглоһон байна. Польско театрууд ба библиотекнуудай «санхилуудын хаалга» Польско гевилдэн композитор Шопен ба бусадай зохиолнууд хоригтоһон байха юм. Польско хэлэн дээрэ дуулаг бүхы библиотекнууд үгы хэлгээ. Адам Мицкевича зохиолһан «Памятник» хандаргаһан байна.

«Генерал-губернаторствын» фашистка толгойлогчид болбол полянуудай культурана эрхлэе хангажа болохотой, «ушарын» хадаа манай господаинуудта эсэргүүсэхэ политическэ бүү зэбсэг үгэ-

И. Григорьев.

